

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри
філософії та суспільних дисциплін
Магжовська С.С.
“29” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФП1.2.07 ПОЛІТИЧНА ТА СОЦІОЛОГІЧНА НАУКИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

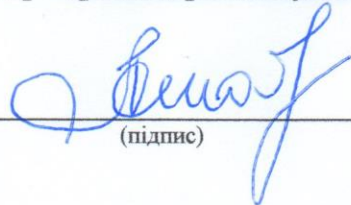
Робоча програма з дисципліни «Політична та соціологічна науки» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Шачковська Л. С., кандидат політичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії та суспільних дисциплін

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 року

Завідувач кафедри філософії та суспільних дисциплін

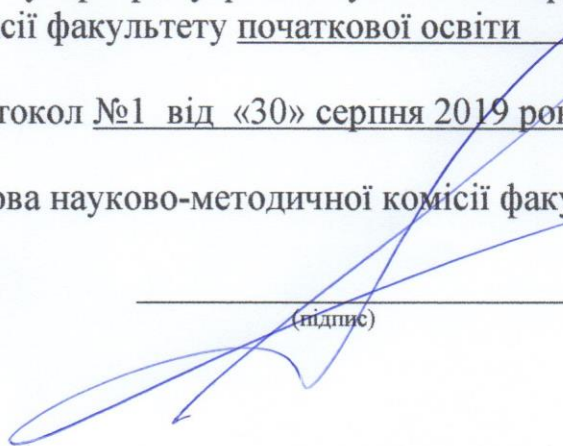

(підпис)

(Шачковська Л. С.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол №1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти


(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових модулів - 2	Спеціальність: <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Модулів - 1		–	1 – й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат, презентація (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90 год.		–	1-й – 2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	–	6 год.
		Практичні, семінарські	
		–	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		–	80 год.
Індивідуальні завдання:			
–	–		
Вид контролю:			
		–	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 11/89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є оволодіння студентами систематизованими знаннями про політику як вид людської діяльності, її закономірності, поняття і категорії, з'ясування історії виникнення і розвитку політичних уявлень, ідей, переконань, теорій та концепцій, опанування категоріальним апаратом соціології, формування практичних навичок аналізу соціальних явищ і процесів, проведення соціологічних досліджень, ґрунтовне вивчення особливостей соціального життя та взаємодії людей між собою.

Завдання: дати об'єктивні знання про політичні та суспільні процеси, допомогти зорієнтуватися у складному розмаїтті сучасного політичного життя, підвищити рівень політичної культури, громадянської активності та відповідальності студентів, розкрити та пояснити особливості функціонування різних соціальних інститутів, важливість вивчення кожного з них для особистого життя людини; усвідомити значення різних спеціальних соціологічних теорій та галузевих соціологій, показати емпіричне значення використання методів соціального дослідження для різних сфер життя суспільства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 1 – здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток, функціонування та безпеку громадянського суспільства.

ЗК 3 – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Проявляти ініціативу, пропонувати ідеї/гіпотези та організовувати діяльність щодо їх доведення, приймати обґрунтовані рішення та нести за них соціальну, етичну відповідальність.

ФК 8 – здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. Аналізувати та критично осмислювати інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних завдань у закладах початкової освіти.

Очікувані результати навчання:

ПРН 2. Знати законодавство України та міжнародні нормативно-правові документи з питань охорони навколишнього середовища, функціонування та розвитку громадянського суспільства; нормативно-правові документи, що регламентують діяльність загальноосвітніх шкіл/позашкільних закладів.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 12. Аналізувати та оцінювати соціальні та політичні явища й процеси, причини та наслідки кризових явищ в суспільстві; визначати тенденції політичного розвитку сучасного українського суспільства, місце і роль людини у політичних процесах тощо.

ПРН 14. Застосовувати наукові знання та практичні уміння й навички, що складають теоретичну й діяльнісну основи навчальної дисципліни, для розв'язання задач, які належать до певного кола означеної дисципліни або мультидисциплінарних контекстів.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Політологічна наука

Тема 1. Предмет політології

Походження і сутність політики, її структура, властивості, функції. Суб'єкти політики. Об'єкт і предмет політології, її закономірності, категорії та функції. Методи політичних досліджень. Структура політології.

Тема 2. Влада. Сутність і види влади

Політична влада: поняття, ознаки, функції. Ресурси політичної влади та їх типології. Поняття легітимності влади. Типи легітимності політичної влади. Сучасні концепції влади.

Тема 3. Політична система суспільства

Сутність системного аналізу. Концепція політичної системи Д. Істона. Модель політичної системи Г. Алмонда. Поняття політичної системи та її структура. Функції політичної системи. Закономірності функціонування політичної системи. Типології політичних систем.

Тема 4. Держава

Сутність, основні ознаки та функції держави. Основні концепції походження держави. Вищі органи сучасної держави: глава держави, парламент, уряд. Поділ державної влади. Форми держави: форми державного правління, форми державного устрою, типи політичних режимів. Організація державної влади в Україні. Сутність та основні ознаки правової та соціальної держави. Громадянське суспільство та його взаємозв'язок з державою.

Тема 5. Політичні партії та партійні системи

Генеza політичних партій. Сутність політичної партії, її основні ознаки та функції. Типології політичних партій. Поняття партійної системи. Типології партійних систем. Основні типи сучасних виборчих систем. Взаємозв'язок форм державного правління, типів партійних і виборчих систем. Закони М. Дюверже. Становлення багатопартійності в Україні. Особливості партійної і виборчих систем України.

Тема 6. Зародження і розвиток світової політичної думки

Розвиток політичних ідей в Стародавньому Єгипті. "Закони Хаммурапі" як джерело політичних ідей Вавилону. Політичні ідеї Стародавньої Індії. Основні напрямки розвитку політичної думки Стародавнього Китаю. Основні етапи становлення і розвитку політичної думки Стародавньої Греції. Політична думка Стародавнього Риму. Політичні ідеї епохи Відродження та Реформації. Становлення та розвиток політичної думки Нового часу.

Тема 7. Розвиток української політичної думки

Джерела політичної думки у Київській Русі. Політичне вчення С.Оріховського. Політичні ідеї у полемічній та братській літературі. І.Вишенський. Х.Філарет. Державницькі погляди Б.Хмельницького, Ю.Немирича, І.Гізеля. Конституція Пилипа Орлика. Політичні концепції С.

Яворського і Ф.Прокоповича. Програмні документи Кирило-Мефодіївського товариства. Політичні ідеї у науковій спадщині М.Драгоманова та І.Франка. Українська політична думка доби Центральної Ради та УНР. Універсали Центральної Ради. Конституція УНР 1918 року.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Соціологічна наука

Тема 1. Соціологія як наука. Історичні етапи розвитку соціології

Поняття соціології. Основні підходи до розуміння суспільства і людини. Соціологія як наука про соціальні спільноти. Структура та функції соціології. Місце соціології у системі наук. Специфіка соціології за об'єктом і предметом дослідження. Розвиток поглядів на суспільство і людину. О. Конт – засновник соціології. Соціальна статика і соціальна динаміка у вченні Конта. Предмет і методи соціології. Г. Спенсер як продовжувач позитивістської лінії у соціології. Ідея соціальної еволюції. Позитивістсько-натуралістичний напрям в соціології. Соціальний дарвінізм. Расово-антропологічна школа. Географічний напрям. Соціологічна концепція марксизму та її критичний аналіз. Соціологічний психологізм та його напрями. Соціологізм Е.Дюркгейма. “Розуміюча” соціологія М.Вебера. Німецька формаційна соціологія (Г. Зіммель, Ф. Тьонніс).

Тема 2. Суспільство як цілісна система. Соціальна структура суспільства

Системний підхід до суспільства в соціології. Аналіз суспільства з позицій детермінізму. Концепція суспільства в функціоналізмі і індивідуалізмі. Поняття соціальної структури. Соціально-класова структура суспільства та тенденції змін у пострадянському періоді. Соціально-етнічна структура суспільства. Соціально-демографічна структура суспільства. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність. Динаміка соціальної структури українського суспільства періоду реформи 90-х років.

Тема 3. Соціологія особистості

Особистість в соціології. Особистість – людина – індивід. Біологічне та соціальне в людині. Теорія розвитку особистості. Характерні риси особистості та її внутрішня духовна структура. Проблема соціалізації, соціальної адаптації та інтеріоризації. Ресоціалізація особистості в перехідних суспільствах.

Тема 4. Соціологія культури. Соціологія сім'ї

Поняття культури та її визначення. Соціологічний підхід до вивчення культури і його специфіка. Центральні категорії соціології культури. Внутрішня структура культури та її форми. Соціальні функції культури. Методологічні засади соціологічного аналізу культури. Традиції соціокультурного мислення в Україні. Криза і відродження культури в суспільствах перехідного типу. Соціологія молоді як спеціальна соціологічна теорія. Соціологія молоді як складова державної молодіжної політики. Основні поняття і категорії соціології молоді. Сутність молоді та її основна соціальна якість. Соціальні характеристики молоді, її особливості та специфічні риси.

Молодіжні проблеми та їх зміст. Державна молодіжна політика в Україні: складові та напрямки.

Тема 5. Організація та проведення емпіричного соціологічного дослідження

Підготовка до проведення конкретно-соціологічного дослідження та його етапи. Розробка програми конкретно-соціологічного дослідження. Розрахунок і обґрунтування вибірки. Основні методи конкретно-соціологічного дослідження. Основні комп'ютерні програми обробки первинної соціологічної інформації. Стратегічний і робочий плани конкретно-соціологічного досліджень.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль I. Політологічна наука												
Тема 1. Предмет політології.	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—	—	6
Тема 2. Влада. Сутність і види влади	—	—	—	—	—	—	6		—	—	—	6
Тема 3. Політична система суспільства	—	—	—	—	—	—	6		—	—	—	6
Тема 4. Держава	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—	—	6
Тема 5. Політичні партії та партійні системи	—	—	—	—	—	—	8		—	—	—	8
Тема 6. Зародження і розвиток світової політичної думки	—	—	—	—	—	—	8		—	—	—	8
Тема 7. Розвиток української політичної думки	—	—	—	—	—	—	12		2	—	—	10
Разом за змістовим модулем I	—	—	—	—	—	—	56	4	2	—	—	50
Змістовий модуль II. Соціологічна наука												
Тема 1. Соціологія як наука. Історичні етапи розвитку соціології.	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	4
Тема 2. Суспільство як цілісна система	—	—	—	—	—	—	8	—	2	—	—	6
Тема 3. Соціологія особистості	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6
Тема 4. Соціологія культури, соціологія сім'ї.	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6
Тема 5. Організація та проведення емпіричного соціологічного дослідження.	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	8
Разом за змістовим модулем II	—	—	—	—	—	—	34	2	2	—	—	30
Усього годин	—	—	—	—	—	—	90	6	4	—	—	80
Модуль 2												
ІНДЗ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Усього годин	—	—	—	—	—	—	90	6	4	—	—	80

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток української політичної думки	2
2	Суспільство як цілісна система	2
Всього		4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Політична наука		
1	Зародження політичних ідей та їх розвиток в державах Стародавнього Сходу	10
2	Політична думка античності.	10
3	Західноєвропейська політична думка Середньовіччя та Відродження	10
4	Становлення і розвиток політичної думки Нового часу	10
Соціологічна наука		
1	Історія розвитку світової соціологічної думки	8
2	Становлення соціологічної думки в Україні	8
3	Соціологічна інтерпретація соціальної рівності	8
4	Соціальна інтеракція	8
5	Соціологія девіантної поведінки	8
Разом		80

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачає підготовку реферату чи презентації на одну із запропонованих тем. Виконання ІНДЗ передбачає виявлення у студентів вміння опрацьовувати першоджерела, наукову літературу, визначати актуальність теми дослідження, ставити наукові завдання, робити бібліографічні огляди, самостійні висновки і теоретичні узагальнення, логічно викладати матеріал.

Теми ІНДЗ (політична наука)

1. Предмет, закономірності, категорії та функції політології.
2. Основні методи політології. Структура політології як науки.
3. Політичні ідеї в Стародавньому Єгипті та Вавилоні.
4. Політичні ідеї в Стародавній Індії.
5. Політична думка Стародавнього Китаю.
6. Розвиток політичної думки Стародавньої Греції. Основні періоди та їх характеристика.
7. Політичні ідеї у філософії Платона.
8. Політичні ідеї у філософії Аристотеля.
9. Політична думка Стародавнього Риму: основні напрямки та їх

характеристика.

10. Марк Тулій Цицерон та його погляди на державу та владу.
11. Політична думка Середньовіччя.
12. Політична думка Відродження: періоди становлення та розвитку, характеристика основних політичних ідей.
13. Політичні ідеї у творчості Н.Макіавеллі.
14. Розвиток політичної думки в епоху Реформації.
15. Ідеї по державу, владу і правові основи людського буття в працях англійських просвітників.
16. Раціоналістичне трактування політики в працях французьких просвітників.
17. Німецька політична думка Нового часу, її основні ідеї та концепції (І. Кант, Й.-Г.Фіхте).
18. Політичне вчення Гегеля про особу, громадянське суспільство, державу, міжнародні відносини.
19. Політична думка Київської Русі: основні джерела та їх характеристика.
20. Розвиток української політичної думки в умовах наступу Литви та Польщі: галицький період та його характеристика. Політичні ідеї в працях С. Оріховського.
21. Розвиток політичної думки на українських землях в литовсько-польську добу: київський період та його характеристика. Політичні ідеї у полемічній та братській літературі.
22. Політична думка періоду Визвольної війни українського народу XVII ст. Державницькі погляди Б.Хмельницького, Ю.Немирича, І. Гізеля.
23. Ідеї незалежної України в Конституції П.Орлика та «Виводі прав України».
24. Розвиток політичної думки в Києво-Могилянській академії. Політичні концепції С. Яворського, Ф. Прокоповича.
25. Програмні документи Кирило-Мефодіївського товариства про державно-політичний устрій України.
26. Політична концепція М.Драгоманова.
27. Політичні ідеї у творчості І.Франка.
28. Українська політична думка наприкінці XIX - на поч. XX ст. Політична концепція М. Міхновського.
29. Українська політична думка доби Центральної Ради та УНР Універсали Центральної Ради. Конституція УНР 1918 р.
30. Політичні ідеї у творчості В. Липинського.
31. Ресурси влади в сучасному суспільстві. Теорія «зсуву влади» Е. Тоффлера.
32. Радянська номенклатура як політична еліта тоталітарного суспільства.
33. Поняття та характерні ознаки бюрократії. Концепція бюрократії

М.Вебера.

34. Теорія еліт в українській політичній думці: елітарні концепції В. Липинського і Д. Донцова.

35. Політичні портрети сучасних політичних лідерів.

36. Теорія демократії в працях Дж. Локка, Ш.-Л. Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо.

37. Проблеми демократії в західній політичній думці XIX – XX ст..

38. Типи політичних систем у посттоталітарних країнах: порівняльний аналіз.

39. Теорії походження держави.

40. Правова держава і громадянське суспільство.

41. Особливості форми державного правління і державного устрою України.

42. Основні етапи розвитку української державності.

43. Інститут президентства в сучасному світі.

44. Основні шляхи формування правової держави в умовах посттоталітарного розвитку суспільства.

45. Партиїні системи: розвиток, основні типи, особливості функціонування.

46. Порівняльний аналіз партійних систем у країнах СНД.

47. Характеристика партійної системи сучасної України.

48. Громадські об'єднання в Україні (характеристика груп інтересів).

49. Молодіжні організації та рухи в Україні.

50. Лобізм в сучасному світі.

51. Тероризм: сутність, причини виникнення та засоби боротьби з ним.

52. Порівняльний аналіз політичної участі громадян в країнах Заходу і Сходу.

53. Особливості політичної участі молоді в Україні.

54. Проблеми формування української політичної культури в умовах посттоталітарної трансформації суспільства.

55. Регіональні особливості політичної культури в Україні.

56. Концепції політичної модернізації.

57. «Золотий закон» політичного розвитку А. де Токвіля.

58. Особливості модернізації в умовах постіндустріального суспільства.

59. Теорії «третьої хвилі» Е. Тоффлера та «третьої хвилі демократизації»

С. Хантінгтона.

60. Політичні конфлікти: причини, стадії розвитку, шляхи розв'язання.

61. Характерні риси політичної стабільності.

62. Етнонаціональні конфлікти в сучасному світі.

63. Концепція «зіткнення цивілізацій» С. Хантінгтона.

64. Виборчий процес та виборчі системи.

65. ООН: історія та сучасність.

66. Класичні теорії геополітики.
67. Україна та НАТО: історія взаємовідносин.
68. Проблеми формування нового світового порядку.
69. Політична стратегія вирішення глобальних проблем.
70. Україна в процесі динамічних геополітичних змін.
71. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин.
72. Основні тенденції та форми розвитку сучасних міжнародних відносин.
73. Україна та Європейський союз: історія взаємовідносин.
74. Сучасні проблеми європейської безпеки.
75. Світова політика: поняття, зміст, цілі.
76. Державний устрій сучасної України: децентралізована унітарна держава чи федерація?
77. Прояви тероризму та сепаратизму на Південному Сході України: аналіз основних причин.
78. Майдан як спосіб прояву колективної волі, як реалізація української європейськості.
79. Майдан як Революція Гідності: аналіз основних причин.
80. Агресія Росії проти України: мета, спроби протидії та правові наслідки.

Теми ІНДЗ (соціологічна наука)

1. Роль соціології в осмисленні та аналізі суспільних явищ і процесів.
2. Наукові дискусії навколо предмета соціології.
3. Роль і завдання соціології в соціальному реформуванні суспільства.
4. Місце соціології у професійній підготовці молоді.
5. Уявлення про суспільство в працях мислителів Стародавньої Греції
6. Уявлення про суспільство в працях мислителів Стародавнього Риму
7. Суспільство в уявленнях мислителів Середньовіччя
8. Мислителі Епохи Відродження про суспільство
9. Ніколо Макіавеллі в історії соціології
10. Уявлення про суспільство в працях філософів XVII – XVIII ст..
11. А. Токвіль про суспільство
12. Інтерпретація суспільства А. Сен-Сімоном
13. О. Конт і його «Курс позитивної філософії»
14. «Соціологізм» Е.Дюркгейма
15. Розуміюча соціологія М.Вебера
16. Формальна соціологія
17. Чикагська школа соціології
18. Франкфуртська школа соціології
19. Колумбійська школа соціології
20. Сучасні соціологічні теорії
21. Витоки вітчизняної соціології
22. «Повість минулих років» як соціологічне першоджерело
23. «Слово о полку Ігоревім» як картина українського суспільства періоду княжої доби
24. Інтерпретація суспільства Г. Сковородою.

25. Суспільні уявлення діячів Києво-Могилянської Академії
26. Інтерпретація суспільства Ф. Прокоповичем
27. Інтерпретація суспільства діячами Женевського гуртка українських учених
28. «Генетична соціологія» М. Грушевського
29. М. Шаповал засновник першого українського науково-дослідного соціологічного інституту
30. Сучасний стан соціологічної науки в Україні
31. Суспільство як цілісна система.
32. Системний аналіз суспільства, його типологія.
33. Соціальний розвиток: соціальна революція чи соціальна еволюція.
34. Екологічний напрямок в соціології.
35. Суспільство як соціальна реальність.
36. Місце і роль соціальних спільнот у розвитку суспільства.
37. Соціальні зміни і соціальний розвиток.
38. Особливості й динаміка соціальної структури суспільства в сучасній Україні.
39. Аналіз соціальної структури в історії соціології.
40. Проблема формування середнього класу в Україні.
41. Соціальна стратифікація і тенденції соціальної мобільності.
42. Цінності та норми як елементи культури.
43. Функції культури та її значення для життєдіяльності суспільства.
44. Субкультури. Проблеми їх співвідношення.
45. Суспільство, культура, соціологія.
46. Культура і особистість.
47. Об'єкт і предмет соціології культури.
48. Культура і цивілізація.
49. Молодіжна суб- і контркультура.
50. Специфіка природи соціальної взаємодії.
51. Критика біхевіористської концепції соціальної взаємодії.
52. Етнометодологічний підхід до пояснення особливості соціальної взаємодії.
53. Тлумачення соціальної взаємодії інвайронментальною соціологією.
54. Методи соціологічного вивчення системи освіти.
55. Історія розвитку освіти як соціального інституту.
56. Гуманітаризація та гуманізація освіти на сучасному етапі.
57. Альтернативна освіта за сучасних умов.
58. Біографічний метод у соціологічних дослідженнях.
59. Поштове опитування.
60. Стратегічний та робочий плани дослідження.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, самостійна робота студентів, проблемні лекції, робота в інтернет-просторі, інтерактивні методи навчання, презентації, рольові ігри, метод проектів, складання структурно-логічних схем, технологія розвитку критичного мислення тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, комп'ютерне тестування, захист ІНДЗ, написання есе, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка та захист реферату, підготовка та захист проекту, опрацювання нормативних документів, вирішення проблемних задач, моделювання ситуації, критичний аналіз ситуації, самооцінювання, взаємооцінювання, залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Семестровий іспит – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом знань теоретичного і практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за навчальний семестр, який проводиться як контрольний захід.

Студент вважається допущеним до іспиту з дисципліни, якщо він виконав завдання всіх практичних занять і успішно атестувався протягом семестру.

При оцінці знань студента враховується грамотність, логічність і чіткість відповіді, знання і вміння працювати з текстами.

Оцінка

90-100	Відмінно (5)	A excellent
--------	---------------------	--------------------

ставиться за умови, якщо :

- при відповіді студент повністю, творчо і грамотно розкриває питання, проявляє глибокі знання лекційного матеріалу, основної і додаткової літератури, передбаченою програмою дисципліни, на рівні творчого використання;

Оцінка

82-89	Добре (4)	B very good
75-81		C good

ставиться за умови, якщо :

- при відповіді студент грамотно розкриває питання, добре володіє теоретичним матеріалом, але допускає окремі неточності, порушує логічність; проявляє знання програмного матеріалу на рівні аналогічного відтворення;

Оцінка

67-74	Задовільно (3)	D satisfactory
60-66		E sufficient

ставиться за умови, якщо:

- при відповіді студент демонструє знання основного програмного матеріалу, але вони носять розрізнений характер; у відповіді відсутні висновки, мають місце неточності, помилки при відповіді на одне з питань при принципово правильній відповіді на інші питання на рівні репродуктивного відтворення;

Оцінка

35-59	Незадовільно (2) з правом перескладання	FX
-------	---	-----------

ставиться за умови, якщо:

- при відповіді студент непослідовно розкриває питання або не розкриває більшу їхню частину, допускає принципові помилки, які свідчать про незнання теоретичних положень дисципліни; рівень відповіді студента нижче репродуктивного відтворення.

Оцінка

34 і менше	Незадовільно (2) з обов'язковим повторним курсом	F fail
------------	--	---------------

виставляється при відмові студента від відповіді або якщо він за власним бажанням покинув аудиторію.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль I								Змістовий модуль II						
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	МК	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	МК	100
5	5	5	5	5	5	5	20	5	5	5	5	5	20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Конституція України, закони України та інші нормативні документи, опорні конспекти лекцій, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, презентації з основних тем курсу.

14. Рекомендована література (Політологічна наука)

Базова

1. Політологія: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.І Бабкіної, В.П.Горбатенка. – К., 2010.
2. Політологія: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. А.М.Чернія. – К., 2006.
3. Політологія. Збірник вправ і завдань для самостійної роботи. Глосарій: Методичний посібник до підручника "Політологія" / За ред.А.Колодій. – К., 2003.
4. Політологія: Підручник для вузів / За науковою редакцією А.Колодій. – К., 2003.
5. Рудич Ф. М. Політологія. Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. – К., 2000.
6. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. – К., 2010.
7. Шульженко Ф.П. Історія політичних і правових вчень: Підручник. – К., 2004.
8. Погорілий Д.Є. Політологія: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник. – К: Центр учбової літератури. Фірма "Інкос", 2008.
9. Горlach М.І., Кремень В.Г. Політологія: наука про політику: підручник (для студ. вищ. навч. закл.) – К., 2009.
10. Карасевич А.О., Лисенко Л.Г. Політологія: Навчальний посібник. – Умань, 2008.
11. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія: навч. посібник. – 7-ме вид., переробл. І доп. – К., 2008.
12. Політологія: підручник / Л. М. Димитрова, С. О. Кисельов, М. Ф. Шевченко та ін.; За ред. Л. М. Димитрової, С. О. Кисельова. – К., 2009.
13. Кирилюк Ф. М. Політологія Нової доби: посібник. – К., 2003.

Допоміжна

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика: [Монографія]. – К., 2000.
2. Білоус А. Політико-правові системи: світ і Україна. – К., 1997.
3. Бодуен Ж. Вступ до політології. – К., 1995.
4. Брегеда А. Ю. Політологія : Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. – К., 1999.
5. Базар І. М. Політична етнологія як наука: історія, теорія, методологія,

праксеологія.- К., 1994.

6. Гаєвський Б. Українська політологія. – К., 1995.
7. Гаєвський Б. Філософія політики. – К., 1993.
8. Гальчинський А. Кінець тоталітарного соціалізму, а що далі ? – К., 1996.
9. Гелей С., Рутар С. Основи політології. -Львів, 1996.
10. Гелей С.Д., Рутар С.М. Основи політології. Навч. посібник. – К., 1999.
14. Головаха Е.І., Паніна Н.В. Тенденції розвитку українського суспільства (1994-1997 рр.). – К., 1998.
11. Горбатенко В. Стратегія модернізації суспільства. Україна і світ на зламі тисячоліть. – К., 1999.
12. Гунчак Т. Україна. Перша половина ХХ століття : нариси політичної історії. – К., 1993.
13. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. – Львів, 1995.
14. Кирилюк Ф.М. Українська політологія: рівень розвитку, проблеми // Політологічний вісник. – 1993. – №4.
15. Конституція України. – К., 1996.
16. Конфлікт у політичному житті сучасної України. – К., 1998.
17. Кресіна І. О. Українська національна свідомість і сучасні політичні процеси (етнополітологічний аналіз). – К., 1998.
18. Кучма Л.Д. Про найголовніше. – К., 1999.
19. Кухта Б. З історії української політичної думки. – К., 1994.
20. Лазоренко О.В., Лазоренко О.О. Теорія політології: Навч. посібник. - К., 1996.
21. Литвин В. Політична арена України: дійові особи та виконавці. - К., 1994.
22. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин: Навч. посібник. – К., 1997.
23. Мирончук В. Д., Храмов В.О. Основы политологии: Курс лекций. -К., 2000.
24. Муляр В.І. Політологія. Курс лекцій. – Житомир, 1999.
25. Наукові студії з політичної психології. – К., 1995.
26. Ніконенко В. М. Політологія. Курс лекцій. -Тернопіль, 1992.
27. Основи політології: Підручник / За ред. Ф.М.Кирилюка. – К., 1995.
28. Основи політології / Кирилюк Ф.М., Корж М.О., Федірко І.П. та ін.;За ред. Ф.М. Кирилюка. – К., 2000.
29. Основи політичної науки: Курс лекцій (у 4 ч.) / За ред. Б. Кухти. – Львів, 1997.
30. Пірен М.І. Етнополітика. – К., 1997.
31. Піча В. М., Стеблич Б. А. Політичні партії в політичній системі України. – Львів, 1994.
32. Піча В. М. Соціологія. Загальний курс. – К., 2000.

33. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Конспект лекцій. -К., 1999.
34. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти I-IV рівнів акредитації, 2-е видання, виправлене і доповнене. – К., Львів, 2001.
35. Погорілко В.Ф. Основи конституційного ладу України. – К.,1997.
36. Пойченко А.М, Політика: теорія і технологія діяльності. – К., 1996.
37. Політичні структури та процеси в сучасній Україні / За ред. Ф. М. Рудича. – К.,1995.
38. Політологія / За ред. О.Бабкіної, В. Горбатенка. – К., 1998.
39. Політологія. Кінець XIX – перша половина XXст.: Хрестоматія / За ред. О.І.Семківа. -Львів, 1996.
40. Політологія: Підручник / І.С. Дзюбка, К.М. Левківський, В.П. Андрющенко та ін. – К., 1998.
41. Політологія посткомунізму: Політичний аналіз посткомуністичних суспільств. – К., 1995.
42. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях: Навч. посіб. / За ред. І.С. Дзюбка, І.Г. Оніщенко, К.М. Левківський, З.І. Тимошенко. – К., 1999.
43. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.В.Бабкіної, В.П.Горбатенка. – К.,2010.
44. Політологія: Історія та методологія / Андрющенко В.П., Антоненко В. Г., Ануфріїв Л.О. та ін. / За ред. Ф.Д. Кирилюка. – К., 2000.
45. Попер К. Відкрите суспільство та його вороги. – К., 1994.
46. Потульницький В. Історія української політології. – К., 1992.
47. Потульницький В. Нариси з української політології. – К., 1994.
48. Потульницький В. Теорія української політології. – К., 1993.
49. Правова держава / За ред. Ю.С.Шемшученка. – Вип.7. – К., 1996.
50. Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави. – К., 1995.

Рекомендована література (Соціологічна наука)

Базова

1. Волков Ю.Г., Мостовая И.В. Социология: Учебник для вузов / Под ред. проф. В.И. Добренкова. -М.: Гардарики, 1998.
2. Гіденс Е. Соціологія. -К.: Основи, 1999.
3. Примуш Н.В. Социология: Учебное пособие. -Донецк.: ООО «Лебедь», 1999.
4. Соціологія: Навч. посібник / За ред. С.О. Макеева. -К.: Знання, 2005.
5. Соціологія: Курс лекцій / В.М.Піча, О.М.Семашко, Н. И.Чернші та інш.; За ред. доктора соціологічних наук, проф. В.М. Піча. -К.: Заповіт, 1997.
6. Соціологія: Посібник для вищих навч. закладів. / За ред. проф. Городяненка В.Г. -К.: ВІД «Академія», 2002.
7. Социология семьи. Под ред. А.И.Антонова. – Учебник. 2-е изд. – М.:

Инфра – М, 2005.

Допоміжна

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. / Пер. с англ. -М., 1992.
2. Бьюль А., Цефель П. SPSS: искусство обработки информации. -М.: DiaSoft, 2002.
3. Гараджа В.И. Социология религии: Учебное пособие для студентов и аспирантов гуманитарных специальностей. – 3-е изд. – М.: Инфра – М, 2005.
4. Гидденс Э. Трансформация интимности. Сексуальность, любовь и эротизм в современных обществах. -СПб.: Питер, 2004.
5. Добреньков В., Кравченко А. Социальная антропология. -М.: ИНФРА-М, 2005.
6. Дюркгейм Э. Социология, ее предмет, метод, предназначение. -М., 1995.
7. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.). -К., 1993.
8. Костенко Н., Иванов В. Досвід контент-аналізу. Моделі та практики. -К.: Центр вільної преси, 2003.
9. Кравченко А.И. Социология труда в ХХ веке: Историко-критический очерк. -М. 1987.
10. Культурне відродження в Україні: історія і сучасність. -Тернопіль, 1993.
11. Ноэль З. Массовые опросы. Введение в методику домоскопии. -М.: Аваэстра, 1993.
12. Общеввропейский процессе и гуманитарная Европа. Роль университетов / Под ред. Л.И.Глухарева и В.Страдзе. -М.: Изд-во МГУ, 1995.
13. Оникиенко В.В., Шаленко М.В. совершенствование территориальной организации трудовых ресурсов. -К.: Наукова думка, 1999.
14. Опитування громадської думки. / Відп. ред. Н.В.Паніна -К., 1995.
15. Осовська Г.В., Крушельницька О.В. Управління трудовими ресурсами. Навчальний посібник. -К.: Кондор, 2003.
16. Піча В.М., Вовканич С.Й., Маковецький В.М. Як підготувати, провести і узагальнити результати соціологічних досліджень. -Львів, 1996.
17. Пича В.М. Радость семейного общения. -К., 1990.
18. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник. -К.:Либідь, 1996.
19. Полторак В.А. Соціологія: Основи соціології праці та управління. -К., 1992.
20. Попова И.М. Социология. Введение в специальность. -К.: Тандем, 1998
21. Проблеми розвитку соціологічної теорії. Теоретичні проблеми змін соціальної структури українського суспільства. -К.: САУ, Ін-т соціології НАН України, 2002.
22. Проблеми соціального захисту молоді в умовах зміни соціально-

економічних відносин // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. -Київ, 25-28 листопада 1992 р. -К., 1993.

23. Радаев В.В. Экономическая социология. Курс лекций: Учебное.пособие. -М.: Аспект Пресс, 1997.

24. Ручка А.О., Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології. -К.: Наукова думка, 1995.

25. Рущенко І.П. Соціологія. Курс лекцій. Навч. посібник для вузів. - Харків, 1996.

26. Саакян. А.П. Экономика и социология труда. -СПб, 2002.

27. Семашко О.М. Соціологія мистецтва: Навч. посібник. -К.: Міленіум. 2004.

28. Смелзер Н. Социология. Пер. с англ. -М: Феникс, 1994.

29. Современная американская социология. -М., 1994.

30. Современная западная социология. Словарь.-М, 1990.

31. Сорокин П. Социальная и культурная динамика: Исследование изменений в больших системах искусства, истины, этики, права и общественных отношений. -СПб: ЗХГИ, 2000.

32. Социальный облик молодежи. -К., 1990.

33. Социологические исследования: методы, методика, математика и статистика. -М., 1991.

34. Социология семьи. Под ред. А.И.Антонова. – Учебник. 2-е изд. – М.: Инфра – М, 2005.

35. Социология труда: Учебник. / Под ред. П.И.Дряхлова, Л.И.Кириченко, В.В.Щербины. -М.: Изд-во МГУ, 1993.

36. Соціокультурні ідентичності та практики. -К: Ін-т соціології НАН України, 20 02.

37. Соціологія праці та управління: Термінологічний словник-довідник / Відп. ред. В.А.Полторак. -К., 1993.

38. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курс лекцій. -К., 1992.

39. Україна регіональна. -К.: Геопринт, 2003.

40. Хабермас Ю. В поисках национальной идентичности. Философские и политические статьи. -Донецк: Донбас, 1999.

41. Хміль Ф.І. Менеджмент. -К., 1995.

42. Цимбалюк Н.М. Дозвілля в Україні. Теоретичні та емпіричні аспекти.: Монографія. -К.: ДАКККМ, 2003.

43. Черниш Н.Й. Суспільна свідомість молоді. -Львів, 1990.

44. Черниш Н.Й. Соціологія молоді: Конспект лекцій. -К., 1990.

45. Чистов С.М., Никифоров А.Е., Куценко Т.Ф. Державне регулювання економіки. -К., 2000.

46. Элиас Н. О процессе цивилизации. Социогенетические и психогенетические исследования. -Т. 1. Изменения в поведении высшего слоя

мирян в странах запада. -М.: СПб.: Университетская книга, 2001.

47. Элиас Н. Общество индивидов. -М. Праксис, 2001.

48. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. -М.: Добросвет, 1998.

Словники і довідники

1. Абетка українського політика. Довідник / М. Томенко (керівник авторського колективу). – К.,1997.

2. Короткий політологічний словник / За ред. С. Г. Рябова, З. І. Тимошенко. – К.: РОВО "Укрвузполіграф", 1991.

3. Мала енциклопедія етнодержавознавства / За ред. Ю. Римаренка. -К., 1997.

4. Мас-медіа України. Довідник. – К.,1995.

5. Політологія: терміни, поняття, персоналії, схеми і таблиці. Словник-довідник / Ред. і укладання: В.М. Піча, Н.М. Хома. – Київ-Львів, 2002.

6. Політологія. Довідник / Авт.-укл.: О. Боднаров, В. М. Давидовський. – Кіровоград,1999.

7. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – К., 2004.

8. Рябов С. Г. Політологія. Словник термінів і понять. – К., 1996.

9. Хто є хто в західній та вітчизняній соціології. Навчальний соціологічний словник для студентів. / Наук. ред. В. М. Піча. – Львів, 1999.

10. Яблонський В.М. Сучасні політичні партії України: Довідник. – К., 1996.

11. Карасевич А.О., Лисенко Л.Г. Словник політологічних термінів. – Умань, 2009.

12. Соціологія праці та управління: Термінологічний словник-довідник / Відп. ред. В. А. Полторак. -К., 1993

15. Інформаційні ресурси

Нормативна база: Конституція України. – К., 2012, Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України.

Фонди Національної наукової бібліотеки імені В.Вернадського НАН України, Наукової бібліотеки УДПУ імені Павла Тичини

Електронні ресурси:

- <http://zakon1.rada.gov.ua/>
- <http://epp.eurostat.ec.eu.int/>
- <http://www.viche.info/>
- <http://www.ukrterra.com.ua/>
- <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
- <http://litopys.org.ua/>
- <http://www.vox.com.ua/>